

MỘT SỐ YẾU TỐ LIÊN QUAN TỚI KIẾN THỨC CỦA ĐIỀU DƯỠNG VIÊN VỀ TIÊM AN TOÀN TẠI BỆNH VIỆN ĐA KHOA HUYỆN VŨ THƯ NĂM 2018

Phạm Thị Luân¹, Phí Đức Long², Đặng Thị Bích Hợp², Đinh Thị Huyền Trang²

TÓM TẮT

Từ tháng 6/2018 đến tháng 12/2018 chúng tôi tiến hành khảo sát yếu tố liên quan tới kiến thức của điều dưỡng viên về tiêm an toàn tại Bệnh viện Đa khoa huyện Vũ Thư cho thấy có mối liên quan giữa số lần tập huấn và kiến thức về tiêm an toàn của điều dưỡng viên với OR = 63; CI 95%: 1,2 – 3,2.

Từ khóa: Tiêm an toàn, điều dưỡng.

ABSTRACT:

SEVERAL FACTORS RELATED TO THE KNOWLEDGE OF NURSES ABOUT SAFE INJECTION AT VU THU DISTRICT GENERAL HOSPITAL IN 2018

From 6/2018 to 12/2018, we conducted a survey of factors related to the knowledge of nurses on safe injection at Vu Thu General Hospital. We attained results: There was an association between the number of training sessions and the safety injection knowledge of nurses with OR = 63; CI 95%: 1,2 – 3,2.

Key words: Safe injection, nurses.

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Theo WHO tiêm an toàn là một quy trình tiêm không gây nguy hại cho người nhận mũi tiêm, không gây phơi nhiễm cho người thực hiện mũi tiêm, không tạo chất thải nguy hại cho người khác và cộng đồng. Tiêm không an toàn có thể gây lây nhiễm nhiều loại tác nhân gây bệnh khác nhau như virus, vi khuẩn, nấm, ký sinh trùng [66]. Tiêm không an toàn cũng có thể gây các biến chứng khác như áp-xe và phản ứng nhiễm độc. Đặc biệt tiêm không an toàn là nguy cơ lây truyền tác nhân gây bệnh đường máu như virus viêm gan B, C và virus HIV làm nguy hại đến cuộc sống và đe dọa

tính mạng của con người [8],[20],[57]. Chính vì vậy Tổ chức Y tế thế giới đã đưa ra tuyên bố chung về hệ thống tiêm an toàn mà mục đích của nó là “Nâng cao nhận thức về nguy cơ của tiêm và thực hành tiêm an toàn”. Vì vậy, chúng tôi tiến hành nghiên cứu đề tài với mục tiêu sau:

Mô tả và một số yếu tố liên quan tới kiến thức của điều dưỡng viên về việc tiêm an toàn tại Bệnh viện Đa khoa huyện Vũ Thư.

II. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Địa bàn nghiên cứu

Nghiên cứu được tiến hành tại Bệnh viện đa khoa huyện Vũ Thư

2.2. Đối tượng nghiên cứu

- Điều dưỡng viên hiện đang làm việc tại các khoa lâm sàng tại Bệnh viện Đa khoa huyện Vũ Thư
- Các loại mũi tiêm bắp, tiêm trong da, tiêm dưới da, tiêm tĩnh mạch được thực hiện tại thời gian quan sát

2.3. Thời gian nghiên cứu

Từ tháng 06/2018 đến tháng 12/2018

2.4. Phương pháp nghiên cứu

Đề tài sử dụng phương pháp nghiên cứu dịch tễ học mô tả với điều tra cắt ngang có kết hợp phân tích nhằm:

+ Xác định thực trạng và kiến thức về tiêm an toàn của điều dưỡng viên Bệnh viện Đa khoa huyện Vũ Thư.

+ Tìm hiểu một số yếu tố liên quan tới tiêm an toàn tại Bệnh viện Đa khoa huyện Vũ Thư.

- Cơ mẫu điều dưỡng viên: Chọn toàn bộ điều dưỡng viên đang làm việc tại 7 khoa Lâm sàng của Bệnh viện đa khoa huyện Vũ Thư gồm 75 người.

Phân tích và xử lý số liệu bằng phần mềm SPSS 18.0.

III. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

1. Bệnh viện đa khoa Vũ Thư

2. Trường Đại học Y Dược Thái Bình

Bảng 3.1. Mối liên quan giữa kiến thức đạt và thực hành đạt

	Thực hành chưa đạt	Thực hành đạt	Tổng
Kiến thức chưa đạt	2	1	3
Kiến thức đạt	53	14	67
Tổng	55	15	70
OR(95%CI)	OR=0,53 (0,04<OR<6,3)		

Bảng 3.1 cho chúng ta thấy không có mối liên quan giữa kiến thức đạt và thực hành đạt với OR=0,53 (CI95%=0,04-6,3).

Bảng 3.2. Một số yếu tố liên quan đến kiến thức của điều dưỡng viên

Yếu tố liên quan	Kiến thức chưa đạt (%)	Kiến thức đạt (%)	OR	OR (95%CI)
Nhóm tuổi				
<40 tuổi	1 (2,1)	47(97,9)	1	0,02 – 6,3
>40 tuổi	1 (5,6)	17 (94,4)	0,36	
Giới				
Nam	1 (7,1)	13(92,9)	1	
Nữ	1 (1,9)	51(98,1)	3,92	0,2 - 70
Trình độ học vấn				
Trung cấp	1(3,4)	28(96,6)	1	
Cao đẳng, đại học	1(2,7)	36(97,3)	1,2	0,1 - 21,9
Số lần tập huấn				
1 lần tập huấn	1(50,0)	1(50,0)	1	
Nhiều hơn 1 lần	1(1,6)	63(98,4)	63	1,2 - 3,2

Kết quả bảng 3.2 cho thấy, có mối liên quan giữa số lần tập huấn và kiến thức đạt về tiêm an toàn của điều dưỡng viên. Tỷ lệ có kiến thức đạt về tiêm an toàn của nhóm điều dưỡng tham gia tập huấn về tiêm an toàn nhiều hơn 1 lần cao hơn 63 lần so với nhóm điều dưỡng tham gia tập huấn 1 lần về tiêm an toàn (OR = 63; CI 95%: 1,2 – 3,2).

Bảng 3.3. Một số yếu tố liên quan đến thực hành đạt của điều dưỡng viên

Yếu tố liên quan	Thực hành chưa đạt (%)	Thực hành đạt (%)	OR	OR 95%CI
Nhóm tuổi				
≤40 tuổi	41	13	1	
>40 tuổi	14	2	0,45	0,1-2,3
Giới				
Nam	11	1	1	
Nữ	44	14	3,5	0,4- 30,7
Trình độ học vấn				
Trung cấp	22	9	1	
Cao đẳng, đại học	33	6	0,4	0,1-1,4
Số lần tập huấn				
1 lần tập huấn	2	1	1	
Nhiều hơn 1 lần	53	14	0,5	0,1-6,3

Kết quả bảng trên cho thấy không có mối liên quan giữa nhóm tuổi, giới, trình độ học vấn, thâm niên công tác và số lần được tập huấn với thực hành đạt về tiêm an toàn của điều dưỡng viên.

Bảng 3.4. Một số yếu tố liên quan giữa kiến thức với một số kỹ thuật tiêm

Yếu tố liên quan	Kiến thức chưa đạt (%)	Kiến thức đạt (%)	OR	OR 95%CI
Rửa tay thường quy, sát khuẩn nhanh				
Không	0	22	-	
Có	3	45		
Kiểm tra lại thuốc, sát khuẩn ống thuốc				
Không	0	3	-	
Có	20	47		
Xé vỏ bao tiêm và thay kim lấy thuốc				
Không	1	2	1,2	0,1 - 13,9
Có	20	47		
Thay kim, cho vào bao đựng bơm				
Không	1	2	1,2	0,1 - 13,9
Có	20	47		

Sát khuẩn vùng tiêm theo hình xoắn ốc đường kính trên 10cm				
Không	2	1	7,5	0,6 – 97,2
Có	14	53		
Rút nhẹ nòng bơm tiêm				
Không	1	2	1,9	0,2 – 22,9
Có	14	53		
Hướng dẫn người bệnh những điều cần thiết				
Không	2	1	5,4	0,4 – 67,6
Có	18	49		
Ghi hồ sơ				
Không	0	3	-	
Có	19	48		

Qua bảng trên ta thấy không có mối liên quan giữa kiến thức đạt với một số kỹ thuật tiêm của điều dưỡng viên: rửa tay thường quy, sát khuẩn nhanh; kiểm tra thuốc, sát khuẩn ống thuốc; xé vỏ bao tiêm và thay kim lấy thuốc; thay kim, cho vào bao đựng bơm; sát khuẩn vùng tiêm theo hình xoắn ốc đường kính trên 10cm; rút nhẹ nòng

bơm tiêm; hướng dẫn người bệnh những điều cần thiết; ghi hồ sơ.

IV. KẾT LUẬN

Có mối liên quan giữa số lần tập huấn và kiến thức về tiêm an toàn của điều dưỡng viên với OR = 63; CI 95%: 1,2 – 3,2.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Thị Thu Hiền, Hà Thị Hương Bưởi và Đoàn Thị Thanh. (2017). *Đánh giá thực trạng tiêm an toàn của điều dưỡng tại các khoa lâm sàng Bệnh viện đa khoa tỉnh Thái Bình năm 2017*, Bệnh viện đa khoa tỉnh Thái Bình.
2. Chu Thị Hồng Huệ (2017), *Thực trạng nguồn lực và kiến thức, thực hành của cán bộ y tế về tiêm an toàn tại trạm y tế xã/phường thành phố Phú Lý tỉnh Hà Nam năm 2016*, Luận văn thạc sỹ y học. Trường Đại học Y Dược Thái Bình
3. Lê Thị Thúy Nhân (2012), *Thực trạng nguồn lực, kiến thức, thái độ, thực hành của điều dưỡng viên về tiêm an toàn tại Bệnh viện đa khoa tỉnh Thái Bình năm 2012*. Luận văn thạc sỹ Y học Trường Đại học Y Dược Thái Bình
4. Đào Thành (2005), *Đánh giá thực hiện TAT tại 8 tỉnh đại diện, năm 2005 (Vol. 3)*, Hội Điều dưỡng Việt Nam
5. Nguyễn Thị Hoài Thu (2018), “Thực trạng thực hành tiêm tĩnh mạch an toàn của điều dưỡng tại Bệnh viện Nhi Trung ương”, *Tạp chí Nghiên cứu Y học*, 112(3), tr. 101-109.